

[Kofoed.]

rige nordiske landes valgretsalder fra? Denne 18 års iver, der synes at have grebet om sig i partiværelserne, burde have været bremset af de samme partiværelsetraditioner for nordisk fælles politik.

Sammenhængen mellem valgretsalder og myndighedsalder, som folketinget har sluttet sig til i 1961, er efter vor opfattelse klar og logisk. Man må kunne råde over sit eget, før man råder over andres; det siges der i folkelige vendinger. Bag det ligger der megen rimelighed. Hvis man ikke anses for gammel nok til at bestemme i økonomiske sager for sit eget vedkommende, hvordan skal man så kunne betros afgørelser i vigtige valgs spørgsmål? Skulle den unge, som man finder for ung til at købe en transistorradio på afbetaling, have modenhed nok til f. eks. at kunne deltage i folkeafstemning om landets suverænitet? Det ville være en umulig situation at oprette en lavere valgretsalder end myndighedsalder. Hvis 18 års valget skulle blive vedtaget af et flertal i folketinget og godkendt af befolkningen, så vil det samme flertal meget hurtigt måtte vedtage nedsættelse af myndighedsalderen til 18 år. Derfor skal det nu siges til befolkningen — det skylder alle partier at gøre — at folkeafstemningen, som kommer, ikke bare er et ja eller et nej til 18 års valget, men i virkeligheden også et ja eller et nej til 18 års myndighedsalder. Af den grund har det efter min opfattelse været meget beklageligt, at vi ikke tog alvorligt fat på problemerne vedrørende myndighedsloven og derudfra tog stilling til, hvilken alder vi skulle have valgt som valgretsalder. Så havde man fulgt Englands eksempel, og så havde man efter min mening haft et bedre grundlag for at gå længere ned.

Det er muligt, at folketinget godt kan have umyndige medlemmer, da tingets medlemmer som bekendt har den status i modsætning til andre folkevalgte forsamlinger, at de ikke kan hæfte økonomisk for deres handlinger her. Men jeg synes ikke, man kan vedtage en lov, der fritager bestemte personer, som kan vælges ind i et kommunalt råd, for økonomisk ansvar. Vi kan da ikke herfra begynde at dele befolkningen op i økonomisk ansvarlige og ikke ansvarlige. Vil konsekvensen af dette så blive, at kommunalbestyrelsesmedlemmer

ikke mere skal være ansvarlige for deres økonomiske dispositioner? Man kan vel ikke mene, at der f. eks. skal sidde et eller to medlemmer i et økonomiudvalg eller kasse- og regnskabsudvalg, som er ansvarsfri.

Valgretsaldere og myndighedsalder kan ikke skilles ad, i hvert fald ikke med en lavere valgretsalder. Det viser sig også i praksis, eftersom det så vidt mig bekendt intetsteds i Europa forefindes, at man har en lavere valgretsalder end myndighedsalder. Denne sammenhæng er den vigtigste oplysning, vi kan give befolkningen før afstemningen, og denne sammenhæng er den solide baggrund for at vælge de 20 år.

Må jeg til slut minde om, at vi forleden her i tinget enstemmigt vedtog den nye ægteskabslov, hvor vi efter grundige overvejelser slog fast, at en mand ikke er gammel nok til at gifte sig uden en myndighedstilladelse, før han er 20 år. Før denne alder er han altså ikke moden nok til at vælge sig en kone. Som konsekvens her må man da fastholde, at før den alder er han heller ikke i stand til at vælge sig en regering. Thi begge dele kræver modenhed og erfaring, og ved begge dele er fejltagelser dyrekøbte.

(Kort bemærkning).

Tastesen: Det er den sidste bemærkning om ægteskabsalderen, der kalder mig frem. Det er helt forkert, at man efter saglige overvejelser i ægteskabsudvalget kom frem til den konklusion, at 20 år var passende. Vi havde simpelt hen ikke fået en ny ægteskabslov, hvis socialdemokratiet havde fastholdt sit standpunkt om en ægteskabsalder på 18 år; så var lovforslaget ikke blevet gennemført i denne samling.

(Kort bemærkning).

Kofoed: Jeg vil bare sige til hr. Tastesen, at det rokker da overhovedet ikke ved min argumentation.

Samuelson: Under første behandling af dette lovforslag var der tale om at gennemføre en nedsættelse af valgretsaldere i to tempi. Imidlertid har det vist sig, at der i folketinget er et klart flertal for at gennemføre 18 års valget nu. Det kan størstedelen af den radikale folketingsgruppe også tilslutte sig, så meget mere som det står i vort